

עפ"ג 71244/07/19 - מדינת ישראל נגד חליל אלבטאט

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 71244-07-19 מדינת ישראל נ' אלבטאט(אסיר)

בפני:	כבוד השופטת בר-זיו
	כבוד השופט טובי
	כבוד השופט שרעבי
המעוררת	מדינת ישראל
נגד	
המשיב	חליל אלבטאט (אסיר)

נוכחים:

ב"כ המעוררת עו"ד שרון איל

ב"כ המשיב עו"ד נאג'י עאמר

המשיב באמצעות שב"ס

פסק דין

1. בפנינו ערעור המדינה על קולת העונש שהושת על המשיב בגזר דינו של בימ"ש השלום בקריות (כבוד השופט ו. חמאד) מיום 15.7.19 בת.פ. 33134-03-19.
2. המשיב הורשע על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן בעבירות של :
התפרצות למקום מגורים - עבירה לפי סעיף 406 (ב) לחוק העונשים, תשל"ז-1977 (להלן "חוק העונשין").
גניבה - עבירה לפי סעיף 383+384 לחוק העונשין.
כניסה לישראל שלא כחוק - עבירה לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל.
3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן המשיב שהה בעראבה ללא אישור שהיה ובתאריך 8.11.18 התפרץ לביתו של המתלון, באופן שעקר את סורג החלון, הרים את התריס נכנס לדירה, וגנב תכשיטים בשווי רב.

4. בימ"ש קמא גזר על המשיב את העונשים הבאים:

9 חודשי מאסר בפועל

הפעלת מאסר מותנה בן 3 חודשים שנגזר על המשיב בת.פ. 21746-04-17 באופן ש- 2 חודשים ירוצו במצטבר וחודש אחד בחופף.

מאסר על תנאי בן 10 חודשים למשך 3 שנים בגין עבירת פשע ושל 3 חודשים למשך 3 שנים בגין עבירה של כניסה לישראל.

פיצוי למתלונן בסך 5,000 ₪ שישולם עד 6 חודשים לאחר שחרורו של המשיב מהמאסר.

5. בהודעת הערעור טענה המדינה כי שגה בימ"ש בכל שקבע מתחם ענישה נמוך מאד שנע בין 4 - 18 חודשי מאסר - שהינו נמוך מהמקובל לעבירות התפרצות, ובוודאי שאינו הולם כאשר מדובר בשהייה בלתי חוקית וכן שגה בקובעו עונש מאסר לתקופה של 9 חודשי מאסר בלבד.

המדינה טענה כי למשיב 11 הרשעות קודמות, הוא ריצה מספר מאסרים בפועל, תלוי ועומד נגדו עונש מאסר בפועל והדבר לא מרתיע אותו וכי העונש הקל שהושת על המשיב מעביר אינו מעביר מסר של הרתעה. המדינה ציינה כי בימ"ש קמא קבע כי שוכנע שקדם לביצוע העבירות תכנון מראש, אך לא החמיר הענישה חרף עובדה זו.

המדינה טענה גם כי שגה בימ"ש קמא בקובעו כי הפיצוי שגזר על המתלונן ישולם חצי שנה לאחר שחרורו של המשיב מהמאסר, מאחר ומדובר בתושב שטחים, שלאחר שחרור יגורש לשטחים ולא תהיה דרך לכפות עליו את ביצוע תשלום הפיצוי.

6. המדינה ביקשה להקדים את הדיון בערעור ונעתרנו לבקשתה וקבענו דיון ליום 1.8.19.

7. בדיון חזרה ב"כ המאשימה על הטענות בהודעת הערעור. ב"כ המאשימה הדגישה את העובדה שהתכשיטים שנגנבו לא הוחזרו לבעליהם. ב"כ המאשימה השיבה לשאלתנו כי ככל שהפיצוי לא ישולם בזמן שהמשיב שוהה במעצר, הוא לא יוכל לקבל הקלה בעונש (1/3).

8. הסניגור טען כי אין להתערב במתחם הענישה שקבע בימ"ש קמא וכן אין להתערב בעונש המאסר שאינו חורג לקולא. הסניגור הפנה אותנו לשורה של פסקי דין של בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי אשר השיתו עונשים דומים לעונש שהושת על המשיב בעניינו.

גם באשר לתשלום הפיצוי טען הסנגור כי אין להתערב במועד תשלום הפיצוי ויש להניח כי בית משפט קמא סבר שלאחר שהמשיב ישוחרר מהמאסר, הוא יוכל לשלם את הפיצוי.

9. לאחר שבחנו את גזר דינו של בימ"ש קמא ואת טענות הצדדים אנו סבורים כי אכן העונש שהושת על המשיב חורג לקולא בנסיבותיו, באופן המצדיק התערבותינו כאשר עסקינן בעבירות של התפרצות, ביחד עם גניבה וביחד עם כניסה בלתי חוקית לישראל - עבירות חמורות שבוצעו לאחר תכנון מוקדם, כקביעת בימ"ש קמא.

10. נסיבות דומות לעניינו עמדו בפני בית המשפט העליון בע"פ 6480/11 סמארה נ. מדינת ישראל 16.5.12, שם הורשע המערער בעבירות פריצה, גניבה, ניסיון גניבה ושהיה בלתי חוקי. על המערער שם נגזר עונש מאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים וכן הופעל מאסר מותנה לתקופה של 11 חודשים במצטבר.

בית המשפט העליון דחה את הערעור על חומרת העונש בקובעו כי:

"לאחר העיון לא ראינו להיעתר לערעור. התפרצות לדירת מגורים, לקיחת רכושו של הזולת והותרת 'פוגרום' של סדום ועמורה במקום, תוך ונדליזם כפשוטו כפי שאירע במקרה דנא, ויקרה לא אחת לצערנו - קוראים לענישה מחמירה; לא כל שכן מקום שמדובר בעבריין רצידיביסטי, שהפך את ההתפרצות וגזילת רכוש הזולת כמעט למקצוע, והוא אף שוהה בלתי חוקי הבא למקום לא לו כדי לבזוז רכוש לא לו. אכן, בא כוחו המלומד של המערער הציג פסקי דין של בית משפט השלום והמחוזי שבהם הושתו בעבירות פריצה עונשים קלים יותר, וגם טען על פי נסיבותיו שלו, כי בבית משפט השלום היה העונש קל משמעותית. ואולם, בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן של עבירות רכוש. הנה מדברי חברי השופט מלצר בע"פ 7453/08 מדינת ישראל נ' אואזנה (לא פורסם, פסקה 8):

"לגישתי, כינוי עבירות של פריצה וגניבה מבתיים, רק כ'עבירות נגד הרכוש' (כפי שמקובל לקרוא לעבירות מסוג זה), הינה הגדרה מוטעית. זאת מאחר שפריצה לביתו של אדם, טומנת בחובה לעיתים קרובות לא רק נזק כלכלי רב, אלא גם צער ועוגמת הנפש הנגרמים לקרבתו של עבירות אלה. הנה כי כן, אין מדובר בעבירות נגד רכוש גרידא, אלא בעבירות המפרות את פרטיותו של האדם בצורה הגבוהה ביותר. זאת ועוד הגדרת עבירות אלו כ'עבירות רכוש', נותנת תחושה מצמצמת וקונוטציה שגויה - לסובבים, באשר למהות העבירות שהתבצעו, הפוגעות במהות המתמצית באמירה: 'ביתו של האדם - מבצרו'. ברגע שביתו של אדם נפרץ, תחושת חוסר אונים וחוסר ביטחון ממלאת את ליבו. הנה כי כן, הפריצה אינה רק לבית - מבחינה פיזית, אלא בעיקרה חדירה לתוך התא האישי-משפחתי השמור ביותר של האדם.

נזקים אלו עולים לפרקים בחומרתם אף על עצם אובדן הרכוש בשווי כזה או אחר. דברים ברוח זו נאמרו בע"פ 46/84 מדינת ישראל נ' סבח, פ"ד לח(4) 752, בעמ' 753-754:

'בעת מתן גזר הדין אסור לבית המשפט להתעלם מעגמת הנפש והבהלה הנגרמות לתושבים שלווים בעטין של עבירות אלה, לחשש של מאות משפחות לעזוב את ילדיהן המפוחדים לבדם בבית בעקבות החוויה הטראומטית שפקדה אותם או את שכניהם, ומהצער שנגרם עקב אובדן רכוש בעל ערך סנטימנטאלי. עבריינים אלה, שפוקדים לילה לילה דירה באותה סביבה, מטילים למעשה את חיתיתם על אזור שלם ומשליטים טרור בין תושביו. העונש המוטל בשל מעשים כאלה חייב לתת ביטוי גם להיבט זה, מה שלא ניתן לומר ביחס לעונש שהושת על המשיב במקרה דנן...".

באותו פסק דין צוטט גם מהחלטתי ברע"פ 1708/08 לוי נ' מדינת ישראל (לא פורסם):

"אין בידי לקבל את הטענה המרכזית, כי העונש שהטיל בית המשפט המחוזי על המבקש סוטה ממדיניות הענישה הראויה. בית המשפט המחוזי צדק גם צדק משהטעים את הצורך בחומרה בענישה בעבירת התפרצות ובעבירות הרכוש בכלל, שהיו - אפשר לומר - למכת מדינה, למקור דאגה וטרוניה לאזרחים רבים ולפגיעה בתחושת ביטחונם. נקל לשער את החוויה הקשה העוברת על קרבנות הפריצה, בשובם לביתם והנה הפיכת סדום ועמורה בתוכו וחפצים וכסף נעלמו ואינם, ולעיתים קרובות משמעות הדבר היא כי הרכוש יירד לטמיון, שכן העברייני לא יילכד; כך גם באשר למי שהשכים לעבודתו והנה רכבו שהחנה לעתותי ערב איננו, כי נגנב. אמנם במקרה דנא, נלכד המבקש בכף ועמו הרכוש מאותה פריצה בה נעצר, וכן השיב חלק מרכוש אחר בהתערבות בית משפט השלום - אך אין בכך כדי לפצות על הטרומה שגרם, בלא פחות מאשר ארבע פריצות לאורך המחצית הראשונה של 2007, בהן הודה וכן שאר העבירות שנמנו מעלה..." (פסקה ט', ראו גם ע"פ 7453/08 מדינת ישראל נ' אואזנה (לא פורסם)).

אמנם, באותה פרשה הוטלו עונשים חמורים בהרבה, בשל סדרת פריצות, והדברים מובאים כאן בהקשר העקרוני.

זה לא כבר, בתיק דומה בנסיבותיו ובענישה לענייננו נדחתה בקשת רשות ערעור בגלגול שלישי (רע"פ 3228/12 וסילנקו נ' מדינת ישראל (לא פורסם)), ונאמר (פסקה ז'): "לא אחת נכתב על תסכולם של קרבנות פריצה לביתם המוצאים את פרי עמלם גזול בידי מי שלא עמל בו (ראו למשל בש"פ 3453/05 אברג'יל נ' מדינת ישראל (פסקה ח')).". האינטרס הציבורי המובהק הוא איפוא הגנה על בטחון הציבור מפני עברייני רכוש חומסים. כללו של הנאמר, עבירות רכוש פוגעות באופן קשה בחברה וביחידה, ורוב דברים אך למותר.

נקרב עתה מבטנו לפרשה הנוכחית. בנוסף לעצם המעשה, שאמנם היה פחות משמעותית מבחינה כמותית מזה של השותף חדור (אשר גם נענש בחמש שנות מאסר), נושא המערער שובל ארוך של עבירות דומות של שהיה שלא כדין והתפרצויות. הוא בן 29, אך כבר הפסיק לעמוד שבע פעמים לפני בתי המשפט בישראל, על עבירות רבות של גניבה והתפרצות לסוגיהן וכניסה לישראל שלא כחוק, ואף תקיפת שוטר, וגם ריצה עונשי מאסר בפועל, אחד מהם ל-19 חודש והאחרים לתקופות קצרות. לא היה בכך כדי להרתיעו משוב לסורו, אף מקום שעונש מותנה תלוי ועומד כנגדו. בא כוח המערער טען שהרכוש הוחזר - אך כמובן לא מטוב לבו של המערער חזר הרכוש לבעליו אלא משנלכד בכף.

אין מנוס מגישה מחמירה בכגון דא, ולוא כדי להרחיק את המערער מן האפשרות לעבור עבירות. בית המשפט קמא נתן דעתו גם לנסיבותיו האישיות, ואין דופי בהכרעתו.

11. הבאנו את פסק הדין בהרחבה ללמדך את שיקולי הענישה והצורך בהחמרה בעבירות בהן הורשע המשיב וללמדך כי העונש שנגזר על המשיב, שביצע את העבירות לאחר שכבר ריצה עונשי מאסר והיה תלוי ועומד נגדו עונש מאסר על תנאי, שלא הרתיעו.

12. גם ברע"פ 398/14 טל בן משה ערג' נ. מדינת ישראל (16.3.14) נדחה ערעור על עונש מאסר בגין עבירות גניבה והתפרצויות וחשיבותו במתחם הענישה שנקבע לעבירת ההתפרצות על ידי הערכאה הדיונית לעבירת הפריצה - בין

5 עד 24 חודשי מאסר בפועל (כאשר מחד דובר שם במספר עבירות התפרצות ומאידך נאמר כי נעשו ללא תכנון מוקדם וברמת תחכום נמוכה.

13. בנסיבות שבפנינו, כאשר כאמור מדובר בעבירות שבצעו לאחר תכנון מוקדם, ונוכח חומרתן, ראוי להעלות את מתחם הענישה שקבע בימ"ש קמא, ולהעמידו על 9 - 24 חודשים.

14. כפועל יוצא מהאמור, אנו סבורים כי יש להתערב בעונש. יחד עם זאת, מאחר ואין דרכה של ערכאת ערעור למצות את הדין אני קובעים כי במקום 9 חודשי מאסר שגזר בימ"ש קמא יושת על המשיב מאסר לתקופה של 14 חודשים, ובצירוף 2 חודשי המאסר המותנה שהפעיל בימ"ש קמא מת.פ. 21748-04-17, סה"כ תקופת המאסר בפועל תעמוד על 16 חודשים (בניכוי ימי מעצרו כאמור בגזר דינו של בימ"ש קמא).

15. אשר לערעור על מועד תשלום הפיצוי איננו סבורים כי יש מקום להתערב בהחלטתו של בית משפט קמא.

16. התוצאה - הערעור מתקבל.

במקום עונש המאסר של 9 חודשים בגזר דינו של בימ"ש קמא יעמוד עונש המאסר על 14 חודשים.

סה"כ תקופת המאסר תעמוד על 16 חודשים בניכוי ימי המעצר.

יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם.

ניתן היום, כ"ט תמוז תשע"ט, 01 אוגוסט 2019, במעמד הנוכחים.